

7.1 Téměř tři desetiletí u dráhy

I když jsou v životě důležitější věci než zaměstnání, své Paměti uspořádávám podle svých zaměstnání. Teď vstupuji do 27,5 roku dlouhého období, kdy jsem pracoval v odvětví dopravy, speciálně té, která mě od dětství přitahovala, tedy železnice. V této kapitole bych rád stručně přehlédl celé toto období.

Když kolega Kohout věda, že chci ze SNTL odejít, mě spojil s RNDr. Miloslavem Zelenkou, pracovníkem **Ústřední výpočetní techniky dopravy (ÚVTD)**, viděl jsem v tom příležitost přiblížit se i profesně své milované železnici. Dr. Zelenka mi vyjednal setkání s vedoucím odboru technického rozvoje RNDr. Zdeňkem Hrudkou, a o další zaměstnání jsem měl postaráno. Výpovědní lhůta v SNTL mi končila 31.8.1977, avšak po dohodě jsem tam skončil už na konci června a od 1. července jsem nastoupil v ÚVTD na detašovaném pracovišti **ve Strašnicích** na západním konci mezitrašového ostrovu mezi tratí Praha-Benešov a seřaďovacím nádražím Vršovice. Hlavní pracoviště ÚVTD bylo **na Žižkově v Olšanské 9**, v budově patřící Poště. Během svého prvního 52 měsíců trvajících v zaměstnání ÚVTD (v květnu 1993 jsem se tam vrátil) jsem vystřídal několik detašovaných pracovišť; kromě Strašnic to byla budova **ve třídě Politických vězňů** a po nejdelší dobu jedna z 5 nouzových "TESCO"-staveb **ve Vysočanech** kousek západně od křižovatky ulic Spořovací a K Žižkovu.

Během mého prvního zaměstnání v ÚVTD se nám narodily Petra a Radka, v roce 1979 jsem byl ve Vinohradské nemocnici operován (žlučník), v listopadu a v prosinci 1980 jsem absolvoval stáž v **Rechenzentru der DR** v Berlíně. Práce mi nebyla nepříjemná, nicméně dovedl jsem si představit zajímavější a pestřejší zaměstnání, a tak v roce 1981 jsem se přihlásil do konkursu na místo v **Ústředním dopravním institutu (ÚDI)**. Uspěl jsem, a tak 1. listopadu 1981 jsem nastoupil na tomto novém drážním či dopravním pracovišti, a to na katedře řízení. Můj nový podnik sídlil o jednu nouzovou stavbu dál oproti mému předchozímu pracovišti.

V době mého působení v ÚDI udělala **Evi** doktorát, od roku 1983 do roku 1985 učila na gymnáziu na Letné Nad Štolou, odkud odešla na Nerudovo gymnázium v Hellichově ulici na Malé Straně, kde pak působila 35 roků, přičemž zpočátku učila jen fyziku, avšak časem se orientovala (byla "orientována") i na matematiku, až v posledních letech už fyzika v jejím úvazku vůbec nebyla. Já jsem v ÚDI zažil několik čtyř až šestiměsíčních kursů pro vedoucí pracovníky kubánských železnic, díky čemuž jsem získal určité základní znalosti španělštiny, což mě inspirovalo k zájmu i o italštinu a portugalštinu. Obecná lingvistika se tak dostala do spektra mých zájmů.

ÚDI byla malá instituce, a tak výměna jednoho příjemného vedoucího pracovníka za jiného, nepříjemného aktivního komunistu, se do tamní atmosféry promítla dost citelně. A tak jsem r. 1986 odešel do **Výzkumného ústavu železničního**

(VÚŽ). Pracoviště jsem měl **na severním nástupišti smíchovského nádraží**. V době svého zaměstnání ve VÚŽ jsem prožil radostné události na přelomu let 1989 a 1990¹. Pohyb v ekonomické sféře způsobil, že pro nás získali lepší prostory v objektu Výzkumného ústavu A.S. Popova **v Braníku** (raději jsem to měl ovšem na Smíchově)²; později na práci naší výzkumné oblasti dolehla i *doktrína Václava Klause o všemocnosti trhu a z ní vyplývají zbytečnosti ekonomického výzkumu*. Výzkumných zakázek ubývalo. Nezáměr o mou práci byl pro mne deprimující, a tak jsem vděčně přijal možnost v květnu 1993 se vrátit do **ÚVTD** a pracovat jako programátor pro místenky – tedy v oblasti, s níž jsem se seznamoval na stáži v Berlíně.

V ÚVTD, které se už jmenovalo jinak (přejmenovávání bylo na denním pořádku) jsem pracoval do konce r. 2004. Aktuální systém pro osobní pokladny dožíval, školit šedesátníka pro systém nový by asi bylo dost pošetilé. Přistoupil jsem na ukončení pracovního poměru dohodou s odstupným.

Do doby mého druhého zaměstnání v ÚVTD připadají svatby všech tří našich dcer, narození vnoučat Janičky, Pavlíka, Davida, Danušky a Marka, a také Danuščino úmrtí.

31. prosince 2004 mi do vzniku nároku na důchod zbývalo necelých 18 měsíců. Dcery už byly vdané a pravidla pro výpočet výše důchodu byla taková, že jsem se nemusel snažit získat dobře placené místo, ale zaměstnání jsem potřeboval. Podařilo se mi už v září najít kontakt na kolegu se studií (znali jsme se ze závěrečného vojenského soustředění)³ doc. RNDr. Miloše Kaňku, který vedl katedru Matematiky na VŠE a který by měl o mne zájem. Jenže o přijímání zaměstnanců do pracovního poměru rozhodovalo vedení fakulty, a dělal se na základě konkursu. Protože pro podzimní semestr neměl Miloš zajištěná všechna cvičení, na dohodu o pracovní činnosti jsem už od září do prosince cvičení z matematiky vedl. Leden a únor jsem byl de iure nezaměstnaný (od poloviny ledna jsem ovšem na VŠE učil) a 1. března 2005 začalo mé nejkrásnější profesní období – výuka na vysoké škole (cvičení a zkoušení; přednášky jsem jen asi dvakrát nebo třikrát suploval).

Do této stručné kapitoly snad věcně patří i historie mých **pokusů o vědeckou aspiranturu**. Tehdy nebyly "velké doktoráty" ani doktorandské studium, nýbrž tzv. vědecká aspirantura, končící získáním titulu kandidáta věd (CSc.). Vyšším titulem pak byl doktor věd (DrSc.). Ke studiu vědecké aspirantury se výrazně vyjadřovaly komunistické orgány. V humanitních oborech nekomunisté nemávali šanci (pravidla se měnila, a tak ani toto nebyl striktní zákon).

---

¹ Prožil jsem však také smutnou událost: Na Štědrý den 1988 ráno zemřel tatínek.

² Zhruba v téže době jsme se stěhovali z Tejnické do bytu po tatínkovi v ulici Nad vodovodem (kde jsem oficiálně stále bydlil, ve skutečnosti ovšem po svatbě jsem byl doma v Pagačovic domku v Tejnické).

³ Vojna tedy přece jen je k něčemu dobrá.

Ponejprv jsem se o aspiranturu pokoušel v době svého prvního zaměstnání v ÚVTD, a to na katedře kybernetiky Vysoké školy dopravy a spojů v Žilině. S potenciálním školitelem prof. Ladislavem Skývou jsem byl domluvený. Pracovnice kádrového oddělení, která mou žádost vyřizovala, však zapomněla včas kontaktovat žižkovský OV KSČ, a tak mě tam poslala osobně. Setkání s příslušnou referentkou bylo otřesné. Drze mi tykala; když jsem se ohradil, řekla: "A **vy** tedy nejste členem KSČ?" Nevím, už, jak to pokračovalo, ale rozhodně jen krátce, napětí rostlo a měl jsem dojem, že mi to není zapotřebí.

Po druhé jsem se chtěl o aspiranturu pokusit ve VÚŽ. Tentokrát jsem ji chtěl dělat na VŠE v Praze, a to z ekonomiky dopravy. Podal jsem žádost na kádrové oddělení Ústavu, a tam ležela. Na případné dotazy jsem vždy dostal odpověď, že se žádost vyřizuje. Až začátkem roku 1990 se mně referentka zeptala, zda ještě o aspiranturu mám zájem. Neměl jsem. V době, kdy se otevřel široký prostor pro angažovanost, kdy jsem se začínal angažovat environmentálně, kdy jsem se účastnil příprav Bratrské školy, se mi opravdu nechtělo věnovat čas tomu, co by bylo pro aspiranturu nutné. Když jsem pak roku 2005 nastoupil na katedru matematiky VŠE, byl jsem zařazen jako "odborný asistent bez PhD. či CSc.", tedy jako levná pracovní síla. Možná, že kdyby můj plat zatěžoval školu více, nemohl bych tam oněch krásných 15 let působit.

11.01.2021; poslední úprava 28.9.2021